

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS VNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrasats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fera de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

LOS INGLESES A BARCELONA

—¿Cóm lo portém el correu?
Pues, del modo que veyéu.

CRONICA

Cada dia 's llegeixen ab mes interés las cartas del insigne autor de *L'Atlántida y Canigó*, á qui ja casi be no 'ns atrevim á nomenar Mossén Cinto, dat que fa mes de dos anys que no li deixan dir missa, ni exercir lo seu sagrat ministeri. Un altre que no fos ell tiraria la teula al foch; pero 'l bon Verdaguer, fastidiat de veure's víctima constant de interminables persecucions se contenta ab tirar lo mantéu al toro... ó als toros, perque son mes de un els que, sense dir paraula, pero plens de mala intenció l'empaytan obligantlo á la legítima defensa.

En l'última carta de la tanda, ó millor diríam de la *tunda*, revela que 'l Doctor Pol, vicari general de Barcelona, lo dia 10 del passat agost li va dir:

—Es un escándol per Barcelona que vosté estiga dos anys sense poder celebrar missa.

Si senyors: es un escándol per Barcelona, per Espanya y per l'Iglesia—afegeix l'interessat; mes—pregunta—¿de qui vé?

«Mentres diguí missa al marqués de Comillas tinguí mes facultats de las que necessitava de part del superior. Lo marqués un dia 's llevá de mal humor y se 'm girá contra lo superior també: l'un m' ensenyá la porta y l'altre la crossa; l'un ab mon salari me prengué 'l pá del cos; l'altre ab las llicencias me prengué 'l pá de l'ánima; l'un me privá del benefici, l'altre de l'ofici. ¿Será que 'l marqués participa de la jurisdicció episcopal? Ja sabia que qui te diners fa sos afers; pero creya que aixó era aplicable solament á las cosas del mon, no á las cosas sagradas de la Iglesia.»

¡Pobre Verdaguer!... Ell podrá creure lo que vulgui; pero ja li dirán de missas.

Y lo mes singular es que las missas aquestas qui las diu es lo milionari Lopez Brú, marqués de las Cinquillas y qui las hi ajuda es lo bisbe Morgades, prestantse á servirli d'escolá de *amén*. Aixís ho exigeix lo culte del vedell d'or, que ve perpetuantse á través dels sigles, y del qual s'observan cada dia mes novas y extravagants manifestacions.

Al pobre Verdaguer li han fet veure la padrina. Se pot dir que se l'han rifat per activa, per passiva y en totas las formas imaginables.

Coneixent los seus sentiments piadosos y lo molt que li havia de doldre veure's privat de dir missa, se 'n han prevalgut pera tractarlo com no 's tracta á la mes infelís de las criaturas.

Quan escribía la serie de cartas *En defensa propia*, que tant cridaren l'atenció del públich, rebé la visita de dos redactors del *Teatre catalá*, los quals se li presentaren com á amichs é intermediaris del Doctor Morgades (*) suplicantli que posés cloenda á aquells escrits y prometentli que avants de tres días se li tornarian las llicencias.

En efecte: Mossén Cinto va desar la ploma y las quartillas deixant interrompuda la publicació de unas cartas qu'exigia 'l dret de propia defensa; va avenirse á posar palla á la esquella, y resultá que 'l prometre no fa pobre, y que 'l prometre es una veta qu'estirant, estirant se peta. Ni ha tornat á veure als redactors de aquell semanari ó *seminari* que com á amichs y enviats del bisbe Morgades se li havían presentat, ni las llicencias promesas á cambi del gran sacrifici que se li exigí van tornar tampoch á las sevas mans.

(*) Lo Doctor Morgades té amichs á tot arreu: á la Banca y al Teatro.

¿Podrém saber lo que va passar? *Lo Teatre catalá* continua publicantse y fora de rahó que s'expliqués. Jo no creuré may que aquells dos redactors haguessen obrat per compte propi y atribuhintse una representació que no tenian. No sent aixís; será possible que 'l bisbe Morgades els deixés en *bitxa*? Expliquinse, y ho sabrém.

Ab la promesa de restituirli las llicencias s'ha anat abusant continuament de la credulitat y de la bona fé del infortunat sacerdot.

El juny del 96, un tal Albanell, vehí de Folgarolas y per tant compatrici de Mossén Cinto, li preguntá de part del bisbe:

—Quín dia vol dir missa á Montserrat?

Y ell respongué:

—Lo dia que sa Ilma. vulga.

Ell li portá la resposta y la del Prelat fou aqueixa:

—Donchs vingá á Vich.

Y mossén Cinto, com es natural, recordant que Vich no está en lo camí de Montserrat, sino que n'está mes lluny que Barcelona, no va avenirse á fer tan extranyas dresseras.

Pel setembre del mateix any, lo mateix bisbe li proposava donarli l'*exeat* ó siga lliurarli de la séva jurisdicció, lo qual pel pobre Mossén Cinto valía tant com tréureli un gran pes de sobre; pero havia de ser ab la condició precisa de que 's fés capellá castrense. En Verdaguer, apart de no tenir vocació militar, ni consentirli 'ls séus anys arrostrar las penalitats y fatigas de una campanya, no pogué menos de recordarse de un passatge bíblich: «*Posa á Urias al davant hont sia mes fort lo combat y desamparaulo, perque sia ferit y moria.*»

¡Y ab quín gust l'amo de la Traslántica l'hauria transportat á Cuba ó á Filipinas com al últim dels quintos.

Lo Doctor Font, vicari general de Girona li digué un dia:—*Busquéu un bisbe que 'us vulga.*

«Com si un ministre de Déu, baldament sia l'últim de tots—exclama ab amargura Mossén Cinto—fos una escombraria que ningú hagués de voler apropi!»

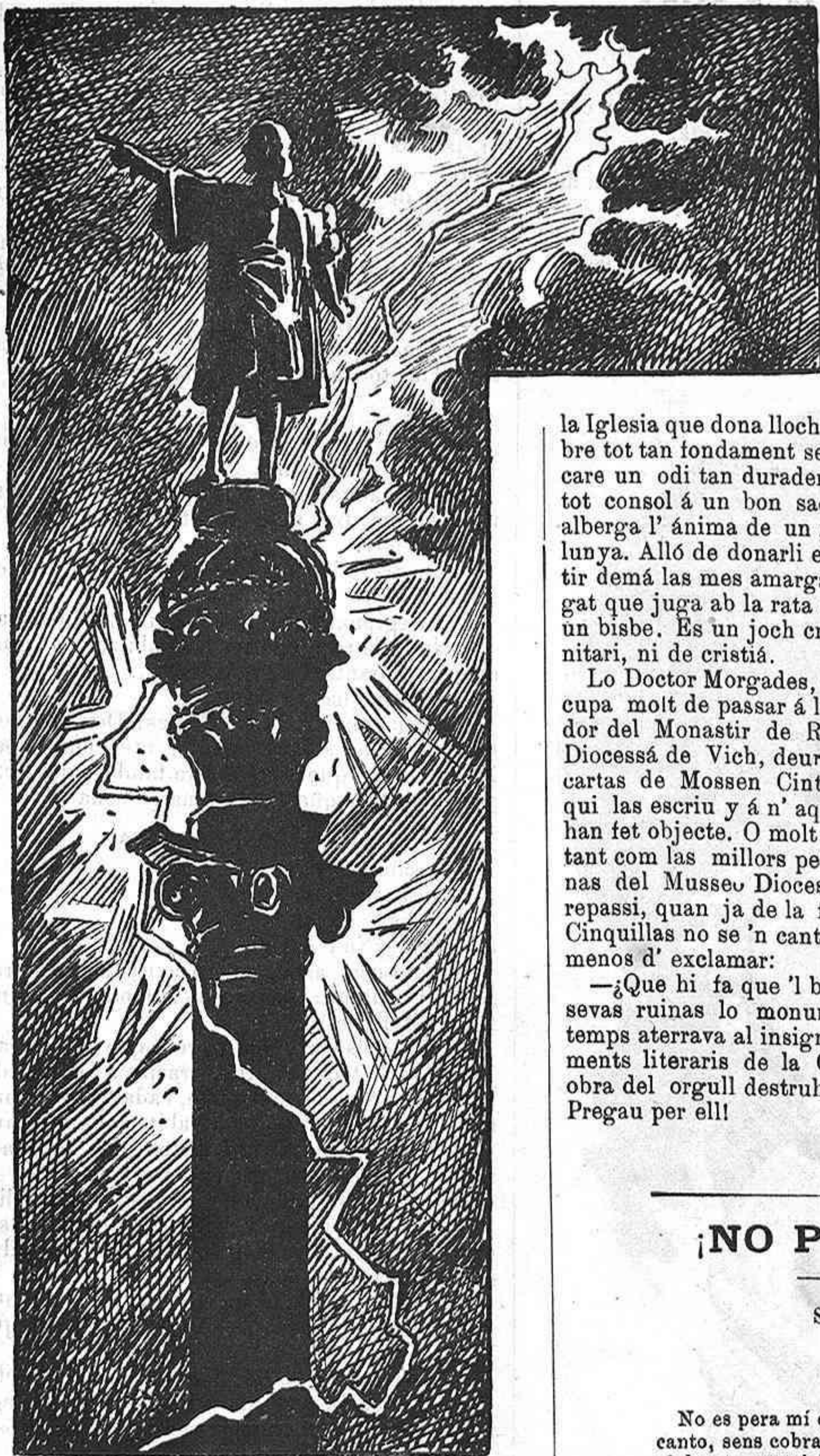
Acudí al Doctor Pol, vicari general de Barcelona, á veure si 'l bisbe Catalá 'l voldria. D. Jaume 's mostrava propici á que residís y celebrás á Barcelona, després que li portás los documents de Vich. Pero l'endemá de aquestas gestions havían vingut contra-ordres, y las esperansas de Mossén Cinto s'havían tornat aygua-poll.

D. Jaume, recordantse sens dupte de l'omnipotencia del marqués de las Cinquillas, s'hi devía repensar, y caragolanthi un cigarret, degué dir com de costum:—Fumém, fumém.

Lo dia 4 de octubre cumplían 25 anys de la celebració de la primera missa de Mossén Cinto. Era donchs vinguda l'ocasió de celebrar las sevas bodas de plata ab lo sacerdoti. Lo Doctor Font, á petició seva vingué ab instruccions de Vich, se li donaren esperansas que 's convertiren en promesas confirmadas en telégramas y cartas. En una de aquestas lo bisbe Morgades li deya que s'entengués ab lo Doctor Font «y hágalo pronto—afegía—porque Dios le está esperando.» A continuació lo benehía «Le bendice de corazón su afectísimo in C. J.—El Obispo.»

Y á pesar de que Déu l'estava esperant, no hi hagué res de lo promés. Se digué que l'anada á Montserrat de Mossén Cinto podría donar lloch á una manifestació; «se desdigueren de tot lo pactat—diu Mossén Cinto—sobre la cosa mes sagrada del

LA TEMPESTAT DEL ALTRE DÍA

Ensaig gratuït d' il·luminació elèctrica del monument a Colón.

mon, desenganyantme com se fa ab un nen á qui s' ha promesa una joguina de deu céntims.»

Se li digué que prengué paciència, y se li prometé de nou que podria celebrar á Montserrat passats que fossen deu ú onze días. «Passaren—afegeix—los deu y 'ls onze días, passaren deu y onze mesos, y la missa no es vinguda, ni la espero per ara.»

«Me fa pena—exclama—veure tractar aixís, per un Príncep de la Iglesia, las llicencias de celebrar

lo sant sacrifici, com si fos la credencial de un escombriaire, y veure anar á puntadas de peu la dignitat de un sacerdot per aquell mateix que l' ordená.»

**

Tal es, fidelment extractada, l' última carta de Mossén Cinto Verdaguier. No sé qué pensarán d' ella las personas piadosas y creyents de bona fé.

No 's comprén l' obcecació de un prelat de

la Iglesia que dona lloch á queixas tan fundadas y sobre tot tan fundament sentidas. Menos s' explica encare un odi tan durader, tan constant, que priva de tot consol á un bon sacerdot dintre del qual s' hi alberga l' ánima de un gran poeta, gloria de Catalunya. Alló de donarli esperansas avuy y ferli sentir demá las mes amargas decepcions es propi de un gat que juga ab la rata ans de devorarla; pero no de un bisbe. Es un joch cruel, que no té res de humanitari, ni de cristiá.

Lo Doctor Morgades, que, segons sembla, se preocupa molt de passar á la posteritat com á restaurador del Monastir de Ripoll y creador del Museo Diocessá de Vich, deuria preocuparse també de las cartas de Mossen Cinto, destinadas á sobreviure á qui las escriu y á n' aquells que de las mateixas se han fet objecte. O molt m' enganyo ó han de durar tant com las millors pessas guardadas en las vitrinas del Museo Diocessá. Y qui, sigles á venir las repassi, quan ja de la fortuna del Marqués de las Cinquillas no se 'n cantarà gall ni gallina, no podrà menos d' exclamar:

—¿Que hi fa que 'l bisbe Morgades alsés de las sevas ruinas lo monument ripollés, si al mateix temps aterrava al insigne autor dels primers monuments literaris de la Catalunya del sigle XIX? L' obra del orgull destruhí la de la patriótica vanitat. Pregau per ell!

P. DEL O.

¡NO POT SER!

SONET

A un casat ab dona lletja, pero rica.

No es pera mí que, ab lira casulana canto, sens cobrar res, fets del vehinat, alabar ta especial habilitat com la teva modestia 'm recomana.

No ets del carrer de casa, y la fulana tampoch ho es, ab la que t' has casat! ¿Cóm vols, donchs, que t' alabi, desgraciat? si pogués ser, ja ho sabs de bona gana.

Després, y anant á pams, trobar diners, será tan meritori com voldrás! per lo sistema astut d' un casament;

Pero, no es per cantarho pels carrers, y alabarho en LA ESQUELLA no puch pas: lo Directó' ho pendria malament.

T. DOYS.

UNA MESADA Á FORA

LA MARXA

—Depressa, Segimón, que 'l tren no se 'ns escapi... Ves á comprar els bitllets. ¡Cuyta!

—¿Primera, eh?

—¡Y donchs!—fa la senyora, ab el tó de la mes perfecta naturalitat:—¿Aixó preguntas?—

Don Segimón s'acosta á la finestreta, y ab una veu que fa ressonar la sala d'espera y 'l despaig d'equipatjes, crida:

UNA NOYA QUE CONVÉ

Que en vestir no malgasta,
ben bé aquí ho proba.
¡Quín cosset més baratol...
¡Mitj pam de roba!

—¡Cinch primeras per Castellprim!—

Ja tenen els bitllets. Don Segimon, donya Rosalía, las dugas nenas y 'l senyoret corran al andén.

—¡Aquí hi ha puesto! ¡Cuytéu!... ¡Puja tú! ¡Apa, vosaltres!... ¡Anda, no badis!... Tanca, que no entri ningú mes... ¡Ah, ja hi som! ¡Miratela cóm xiula! Sí, ja pots xiular... Ara ray que 't tenim el peu á sobre!—

Toch de campana, últim xiulet, y 'l tren se posa en moviment.

ELLA (*en veu baixa*):—Segimón ¿la cartera?

ELL (*en igual to y posantse la ma sobre 'l pit*):—La tinch aquí.

—¡No la perdis!

—¡Bona la faríam, després de lo que 'ns ha costat reunir tots aquests dinerons!

A CASTELLPRIM

Don Segimon está conferenciant ab el fondista.

—¿Vostés voldrían...

—Tres habitacions de las millors, del primer pis: una per nosaltres dos, un' altra per las noyas y un' altra pel noy.

—Li advertexo que lo que vosté demana es una mica caret...

Don Segimon se palpa dissimuladament la cartera.

—No hi fa res: mentres las habitacions siguin cómodas, elegants, ben ventiladas...

—Ah! En quant á aixó...

Quedan convinguts els tractes. Don Segimon vol taula superior, servey superior, atencions superiors. Naturalment que 'l preu será també superior; pero ¡qué diable! la qüestió es donarse bona vida.

SEGONA SENMANA

—Rosalía, escolta.

—Diga, Segimon.

—¿Sabs la cartera?

—¡Qué! ¿No l' has perduda pas?

—¡Tant com aixó!... Pero avuy me la mirava, y contant contant... trobo que 'ls fondos disminuhen molt depressa.

—¿Qué vols dir? ¿Que 't creus que algú te la toca?

—¡Tots la toquéu prou, gracias á Deu! Cada día xampany, cada dematí cotxe, cada tarde brenar á la font... Després... aquestas habitacions tan caras!...

—¡Fill meu, no sé qué dirte! Aixó no son cosas mevas! Arréglatho com puguis.—

Don Segimon crida apart al amo del establiment.

—Senyor fondista: li participo... que en els nostres quartos hi toca molt lo sol... ¿No 'n tindria algun de buyt al segon pis?—

El fondista agafa al vol l'intenció del client.

—Sí senyor; tres de la part de darrera. Y que son molt mes baratos.

—Donchs... ja pot ferhi pujar els nostres efectes. Las habitacions que ara tenim son molt elegants, molt bonicas; pero ¡aquest sol! ¡aquest ditxós sol!

TERCERA SENMANA

Don Segimon acaba de fer balans de la cartera, y aterrat per la espantosa baixa que en els fondos ha pogut observar, corra á avistarse ab el fondista.

—Al tercer pis ¿no hi ha habitacions també?

—Sí senyor: las d'última classe.

—Me sembla que han de ser mes frescas que las que ara ocupém.

—Y hasta mes económicass...

—Psé!... En quant aixó!... De totas maneras, ens hi pujarém á estar. May sentirém tant ruído com al segon pis. Un' altra observació voldria ferli.

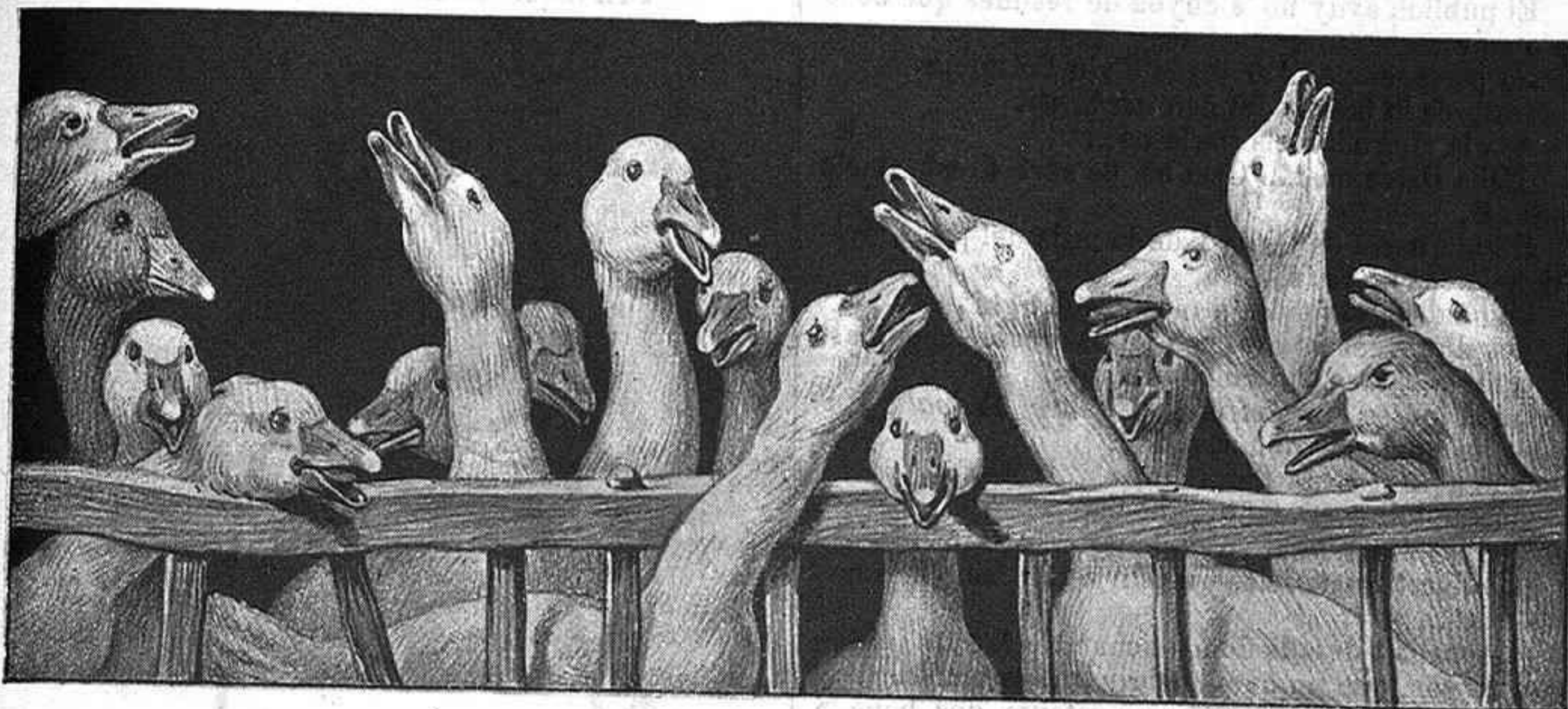
—Vosté dirá.

—¿No 'ns podria arreglar una taula mes senzilla?

—L'altre día ja 'm va fer suprimir un plat.

—Y ara voldria que 'n suprimís un altre. No sé

ORATORIA CAMPESTRE

Una colla de baladreras.

qué ho fa; pero ni ells ni jo tenim l'apetit del principi.

—Ni la set tampoch. Observo que ara may demanan xampany, ni Málaga ni cap ví extraordinari...

—Tot vé que cansa!...

¡Ah! Del nostre desdejuni no se'n ocupi mes. Ja 'ns el arreglarém nosaltres mateixos ab qualsevol coseta.

ULTIMA SENMANA

—¡Ay, Rosalía!

—¿Qué? ¿No has perdut pas la cartera?

—No; pero casi es igual: apenas hi queda res.

—¡Qué dius!

—Lo que sents. Un cop pagada la fonda, ens vindrán els quartos justos per tornar á casa.

—¡Ave María Purísima! ¿Qué pensas fer, donchs?

—Agafar las maletas, y avuy mateix avall!

LO RETORN

Don Segimon s'acosta al despaig de l'estació de Castellprim, y ab veu melancólica murmura:

—¡Cinch terceras!...

Se treu la cartera del butxacó, paga y entregantla á donya Rosalía.

—Té—li diu—ja pots llensarla.

—¿Buyda?

—¡Buyda!... ¡Tan buyda com el teu cervell al aconsellarme aquest viatge!...

Donya Rosalía se 'l mira ab ayre de despreci y s'acomoda en l'incómodo wagó, entre pajesos que van á mercat y pajesas que tornan de fira.

—¡De tercera!—exclama una de las senyoretas, assentantse al costat de son pare.

—¡Y encare gracias, noya!—respon don Segimon ab amarga sinceritat:—si 'ns arribém á estar dos días mes á Castellprim.... no 'ns queda altre remey que tornar á Barcelona á peu.

A. MARCH.

AL ESTANY

Carn en remull.

LOS INGLESOS
A BARCELONA

Ja 'ls tenim aquí.

Per ara, diu que no venen á cobrar res, pero 's passejan pels carrers ab una cara, que sembla talment significar:

—Veyám si ab el temps tot aixó será nostre!...

La gent se 'ls contempla embobada, y no falta senyora que alvérels tan alts y tan sapats,

«no se cansa de admirar esos árboles gigantes, que parecen arrogantes las nubes desafiar....»

Verdaderament, dit siga entre nosaltres, n'hi ha alguns que semb'an arbres, per lo encarcerats é inflexibles.

El públich avuy no 's cuyda de res més que de la esquadra.

Fa poch temps, l' arribada de 'n Polavieja.

Després lo bateig del nen *aschanti*.

Ara la vinguda dels inglesos...

¡Felís Barcelona!... Casi bé 'ns surt á espectacle per día.

De la guerra de Cuba y de la puja del pa, provisionalment no se 'n parla.

¡Esquadra, esquadra y mes esquadra!...

Los diaris ens ho explican tot per pessas menudas.

Que 'ls barcos son tants ó quants.

Que l' un se diu *Trípili*, y l' altre *Trápali* y l' altre un nom encare mes difícil.

Que aquest costa tants duros.

Que aquell porta tants canons.

Que las máquinas son de tants caballs...

¡Un floret de noticias que fa venir las llágrimas als ulls! ...

¿Y tocant á detalls doméstichs? No fan los inglesos un pas, que no quedi esbrinat desseguida.

«Ahir per dinar van comprar setanta dos bous.»

«La majoría dels mariners inglesos han adquirit guitarras y castanyolas.»

«Desde qu' ells van desembarcar, en una sola cereseria han despatxat noranta cinch barrils de ceresera.»

¿Qué té de particular que ab aquest continuo trompeteig l' assumpto del día sigui l' arribada de l' esquadra, que la gent no mes s' ocupi de l' esquadra y que hasta siguin mirats ab curiositat los mossos... de l' esquadra?

Ja 's poden girar per allí ahont vulguin: s' han d' *embarcar* per forsa.

Entran en un café:

—¿Ja ha vist l' esquadra?... Son uns barcos molt grossos... N' hi ha un que diu que val... no sé quants milions.

Pujan al tranvía:

—¿Que va á veure l' esquadra?

—No senyor.

—Com veig que va avall!... Cregui qu' es una cosa molt entretinguda. Jo, quan hi ha esquadra aquí, ja se sab, no me 'n moch en tot lo día.

—¿De dintre dels barcos?

—Del moll. Dona gust véurels tan llarchs, tan amples, tan plens de caballs. Cada un d' ells ne té una pila de mils. —

Vajin allá hont vajin, se trobarán ab lo mateix: inglesos, inglesos y mes inglesos.

Lo que m' agradaría sapiguer es una cosa. ¿A qué treuhen nas las sevas freqüents visitas al nostre port?

¿Qué venen á ferhi aquí?

¿A pendre vistas? ¿A pendre midas? ¿A pendre... l' ayre?

Perque, á mí no me la pegan; los seus viatjes á Barcelona un objecte ó altre han de tenir.

¿No 'ns ho podrián explicar lo que hi ha d' aixó, aquests que saben lo que la esquadra costa, lo que la esquadra beu, lo que la esquadra menja?

Fins que ho sábiga de cert, lo qu' es jo no la vaig pas á veure.

Els *inglesos*, ni que siguin d' Inglaterra, may m' han fet gracia.

MATIAS BONAFÉ.

LA BOTIGA DE LA CLEPSA

A MON AMICH LO JOVE POETA FRANCESCH COMAS

Ja que fas versos—y ets drogué,
vaig á avisarte,—del que has de fé,
si en lo gran temple—de lo Parnás

PENSANT EN LAS FESTAS

—¿Cóm m' ho podria jo arreglar per quedar bé ab els forasters que 'm vindrán... y no gastar gran cosa?

vols algún día—ficarhi 'l nas.
Escóltam doncas—sense fatich,
no parla 'l crítich,—parla l' amich.
Es nostra clepsa,—com tots sabém
de las ideas—gran magatzém.
Bonas, dolentas,—tristas ó no
y tenen totas—lo seu caixó
que ab molt esmero—y rotulat
explica d' ellas—la calitat.
Ideas novas—y xispejants,
grans silogismes—y acudits grans;
alegorías,—frasses d' amor,
veus d' alegría,—ays de dolor,
gemechs planyívols,—de guerra crits,
tendres emblemas—cants infinits.
Quan en la vida—algún comprador
truca á la porta—de nostre cor,
surt desseguida—lo pensament
que es de la casa—lo dependent,
y sent un tranfo—per lo despaig
aboca ideas—á doll y á raig.
¿Voleu tendresas?—¡apa, veniu!
¿Bromas y xistes?—¡aquí 'n teniu!
¿Vritats amargas?—lo sach pareu,
Gemechs tristíssims?—prou plorareu.
Tot ho endosa,—tot ho remou,
los pots destapa,—caixas desclou,
y sens cuydado,—ni mirament
tot ho despatxa,—tot ho malvent.
En eixa cosa—t' haig d' advertí
si la poesia—pretens seguí.
Tens una clepsa—que Deu n' hi dó,
ideas puras,—género bó.
Tan sols t' aviso—que al pensament,
qu' es de ta casa—lo dependent,
li recomanis—que dongui 'l pes

y á la parroquia—no falti en res,
ni falsifiqui—cap entitat,
l'acudit sempre—no adulterat.
Y obrant d'eix modo,—tenint bon gust,
metódich sempre—lleal y just,
gracias al amo—y al dependent
serás un poeta—més que excelent,
mes si expendeixes—dolent per bó
serás un poeta—de carreró.

A. CORTINA RIVERA.

LLIBRES

EL INGENIOSO HIDALGO D. QUIJOTE DE LA MANCHA.—
Compuesto por MIGUEL DE CERVANTES SAAVEDRA.—La
Casa Montaner y Simón acaba de donar á llum lo facsímil
de la primera edició de la immortal novela, impressa á Ma-
drit per Juan de la Cuesta en l'any 1608.—Tot quan di-
guessen en alabansa de aquest treball editorial resultaria
pálit. Los suscriptors de la *Ilustració artística*, als qual va
destinat lo volúm, están de enhorabona.

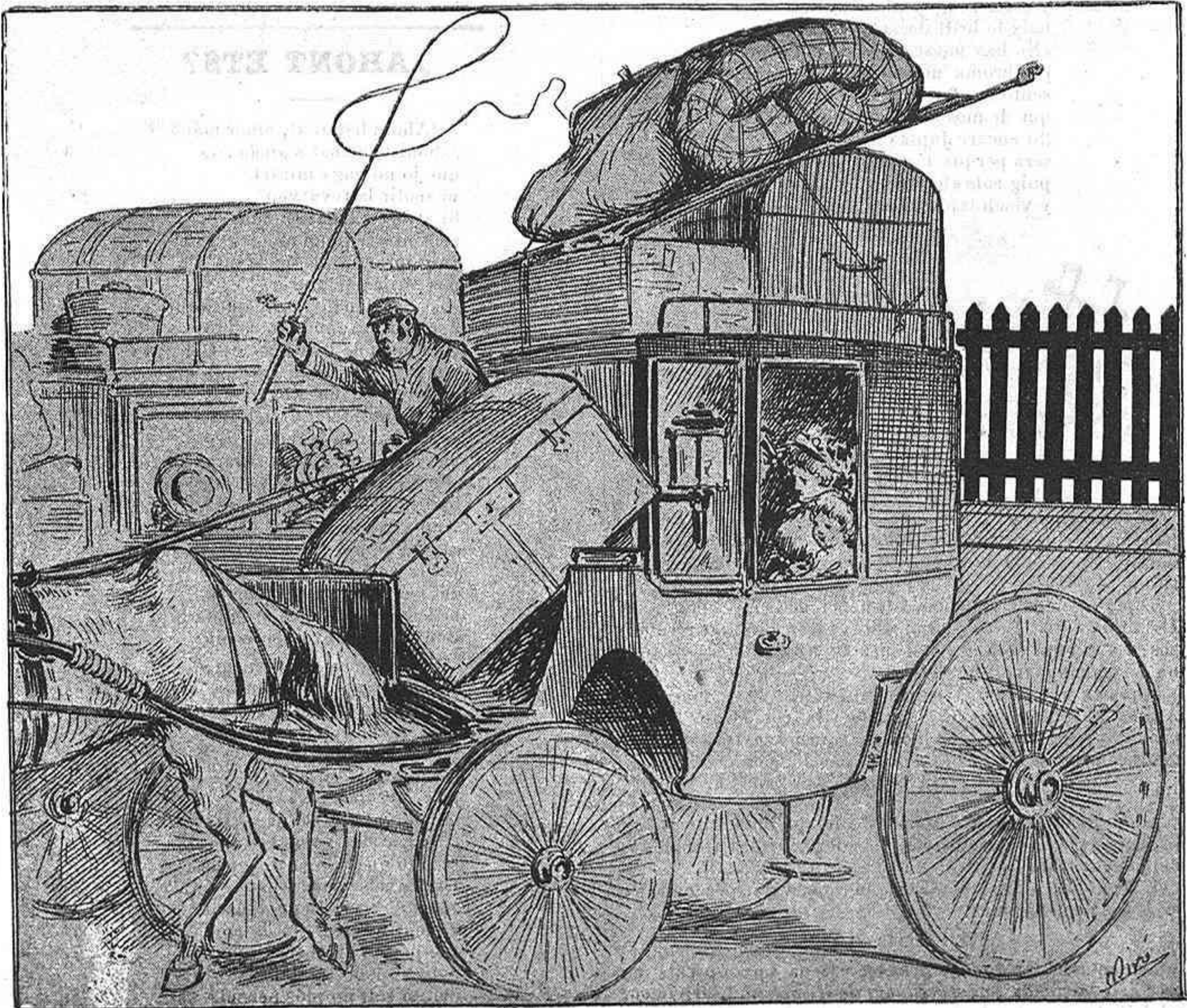
Unicament per virtut dels poderosos medis que avuy po-
seheixen las arts de la reproducció ha sigut possible fer
una tan perfecta imitació de un llibre tan cobdiciat. Los
Srs. Montaner y Simón han sapigut utilitzar aquests medis,
com pochs editors podrian ferho. Aixís, lo paper recorda
l de l' época, y la tinta sembla talment la que s'empleava
á principis del sigle XVII. No es menos notable l'enquader-
nació del volúm, distingintse pel paper, també imitació de

l' época que forma las guardas. En suma, la reproducció
del *D. Quijote* es una obra que acredita á una casa edito-
rial.—Si Cervantes la pogués veure admiraria los progre-
ssos realisats per la tipografia moderna, felicitantse de que
hi haja qui de tal manera s'esmeri en perpetuar la seva
bona memoria.

EL LIBRO DE LOS ESPOSOS, por el DOCTOR Rauland. *Ver-
sion castellana de F. CORDERO, médico y cirujano de la fa-
cultad de Méjico.*—Personas inteligentes encomian la utili-
tat de aquest llibre, guía segura pera curar la impotencia,
l'esterilitat y totas las malalties dels órganos genitals.
Conté ademés 120 fórmulas pera medicarse un mateix ab
la reserva més absoluta.—Acaba de donarlo á llum la Ca-
sa Manero y s ven al preu de quatre pessetas en la llibre-
ria de 'n López.

EL SOLDADO ESPAÑOL, por CARLOS MARTÍ con un prólo-
go de D. SEVERO GÓMEZ NÚÑEZ, capitán de artillería.—
Lo Sr. Martí, autor de aquest llibre, es un periodista dis-
tingit que desde Barcelona s trasladá á la Habana ahont
resideix y escriu. Imprés en la capital de Cuba, es lo seu
llibre la cartilla del soldat. Al héroe anónim, honor d' Es-
panya, está dedicat tot ell; inculcantli l' amor á la patria,
al deber y á la disciplina, presentantli exemples que alen-
tan y consolany posantlo en condicions de seguirlos y emu-
larlos. L' obra está escrita en forma senzilla, ab molta cla-
retat y en un estil adequat á la inteligencia dels que em-
punyan las armas en servey de la patria.

LOS QUE TORNAN

—¡A casa altra vegada! S' ha acabat la calor... y 'ls quartos.

ALTRES LLIBRES REBUTS:—LO RABADÀ.—Drama en tres actes y en vers per J. FELIU Y CODINA.—L' ha donat á l' estampa l' empresa del *Teatro Regional*.

** DE RES PESCAIUS.—(*Acerca la fomentación de la pesca.*)—Traball premiat en lo IV certámen celebrat per la *Societat protectora de animals y plantas de Barcelona*, lo 27 de maig últim, escrit per D. ENRICH OCTAVI RABUÀ, redactor-jefe de la revista *Fomento de la Pesca*.—L' autor demostra coneixer molt bé la materia que tracta, y si se seguissen las sevas indicacions lo mateix per las autoritats que pels particulars, es indubtable que aumentaria considerablement un important ram de riquesa, en benefici de l' alimentació pública y de la salut.

RATA SABIA.

INTIMA

¿Ab qué comparar l' amor
que t' tinch, ma bella estimada,
si per lo cast y pur qu' es
ab res hi veig comparansa?

¡Sí! No ho duptis, prenda meva,
que t' estimo ab tota l' ánima,
puig mil provas t' he donat
del gran amor que m' abraza.

¿Si t' estimo?... ¡Res hi ha al mon
que del cor puga arrencarme
la ardenta passió que aviva
la més hermosa esperansa!

¿Si t' estimo? ¿Vols més probas
que las que t' he dat fins ara?

¿No has notat que per tú alento?

¿Que sols penso en estimarte,
y estar sempre al costat teu
baix lo brill de ta mirada?

¿No has notat que si algun cop
per broma 'm fas mala cara
sento tan fer malestar
que de mos ulls brotan llágrimas?

¡Si encare duptas de mi
será porque t' aymo massa;
puig sols ab tú penso sempre
y visch tan sols per aymarte.

L. C. A.

NOVEDATS

L' infatigable Vico continua sostenint l' éxit de sa campanya, y 's diria que 's multiplica presentant cada nit una obra distinta, quan no dugas, com succeheix en las funcions tituladas populars.

Dimars se doná la funció á benefici de la primera dama D.ª Julia Sala. Molta gent al teatro y extraordinaris aplausos. La famosa obra d' Estévanéz *Un drama nuevo* alcansá un desempenyo molt notable.

Aquesta nit debuta la primera actriu D.ª Concepció Aranaz ab lo drama *Arte y corazón* y la comedia *Divorcios monos*. Es de creure que 'l teatro 's veurá extraordinariamente concorregut.

GRAN-VIA

La tiple Millanes, tan aplaudida del públich, alterna ab la Sra. Mesejo, desempenyant las obretas mes aplaudidas del género xich.

Y 'l públich n' está content.... porque, vaja, per un ralet no 's pot demanar mes.

JARDI ESPANYOL

La senmana passada 's posá en escena una opereta en tres actes titulada *Las mocedades de Richelieu*. L' argument adoleix de certa languidés, per qual motiu no es fácil que alcansi l' éxit durable que tenen moltras obras del re-

pertori de la companyia italiana. La música del mestre Sauvage, té alguns números agradables, distingintse un *duetto* de tiples del acte segon.

La companyia está acabant los seus compromisos. La substituirá una companyia de sarsuela espanyola dirigida pel Sr. Valldeperas.

NOU RETIRO

De debuts no 'n vulguin mes.

En una mateixa senmana han tingut efecte 'l de la tiple Adelaida Martínez ab *La Mascota* y 'l de la tiple Elvira Pinós ab *El Rey que rabió*.

Com si aixó no bastés, la serpentina espanyola Pilar Arcas ha amenisat algunas funcions ab sos sorprendents exercicis que tan bon efecte produheixen. De manera que 'ls parroquians de aquest teatro no poden queixarse per falta de varietat en los espectacles.

TIVOLI-CIRCO EQUESTRE

L' atleta Nino continua aixecant homes y caballs. Y té tanta forsa, que estich segur que si la temporada del Circo anés malament (que no hi va) ell sol sería capás de aixecarla. ¡Dimontri d' home! Té mes forsa que una cabria.

L' exhibició dels tigres y altres animals á cárrech de Mister y Miss Spessardi continua constituhint un dels números mes atractius del espectacle.

PROJECTES

La companyia dramática que ha de actuar al Principal baix la direcció del Sr. Tutau, cultivant ab preferencia lo teatro cetalá, anuncia la primera de sas funcions pel dia 23 del corrent, vigilia de la Mercé.

Pel dia 22 está anunciada la reapertura del Teatro de Catalunya ab una escullida companyia de sarsuela xica dirigida pel Sr. Cerbón. Segons noticias, l' empresa conta ab una porció de obras novas qu' en los teatros de Madrit han alcansat gran éxit.

N. N. N.

¿AHONT ETS?

¿Ahont has anat, amor méu?

¿ahont has anat á amagarte
que jo no puga mirarte
ni sentir la teva veu?

Si acás recordas que un día
sentint per tú un amor gran
vaig jurarte que constant

per estimarte viuria,
¿per que donchs avuy que aquí
per veuret, vinch ab anhel

y en lloch de trovarme al Cel
que al Cel soch quan ets ab mí,
veig que m' has abandonat,

que m' has deixat trist y sol,
sense tenir ni 'l consol
de saber per que has marxat?

¿Es que traydora potser
fent burla del meu amor
á un altre has donat el cor

que tú m' has promés primer,
y á la veu de la conciencia
del mal demanante compte,

has contestat fugin prompte
lluny de la meva presencia?

Si aixó fos cert, al moment
buscant rastre dels teus passos
te arrancaria dels brassos

del teu amor delinquent,
y sense por, decidit
á venjar tal villania

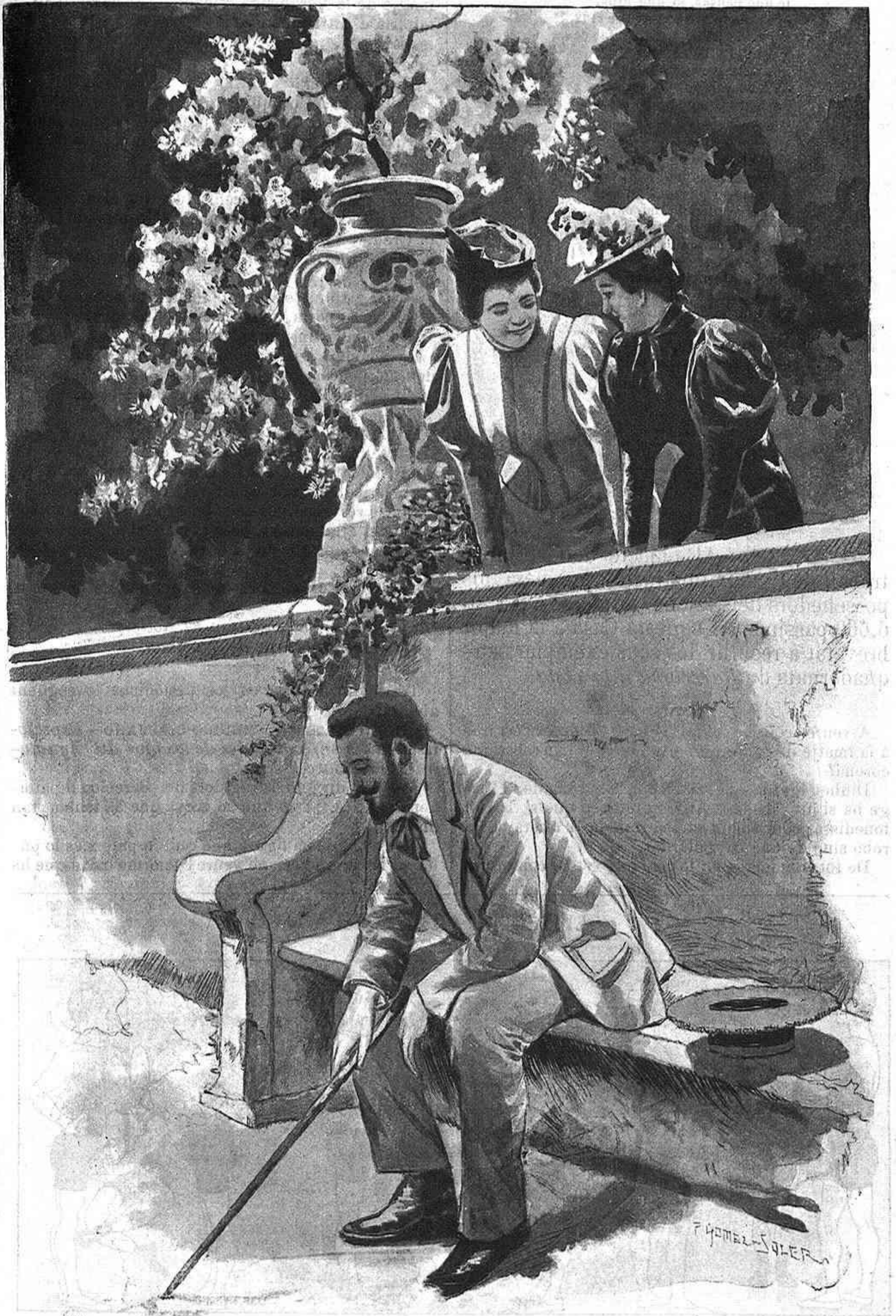
jo 't juro que clavaría
un punyal dintre 'l teu pit.
¿Pero, y si aixó no es vritat?

¿y si lo que 'l meu cap pensa
resultava sé una ofensa
que sobre teu jo he llensat,

y mentres crech desde aquí
que per un altre sospiras
potser ¡pobreta! deliras

per mí sol; no més per mí?
¡Oh! Jo aixís no puch estarhi
perque 'm tornaría boig,

INFRAGANTI (per F. GÓMEZ SOLER.)

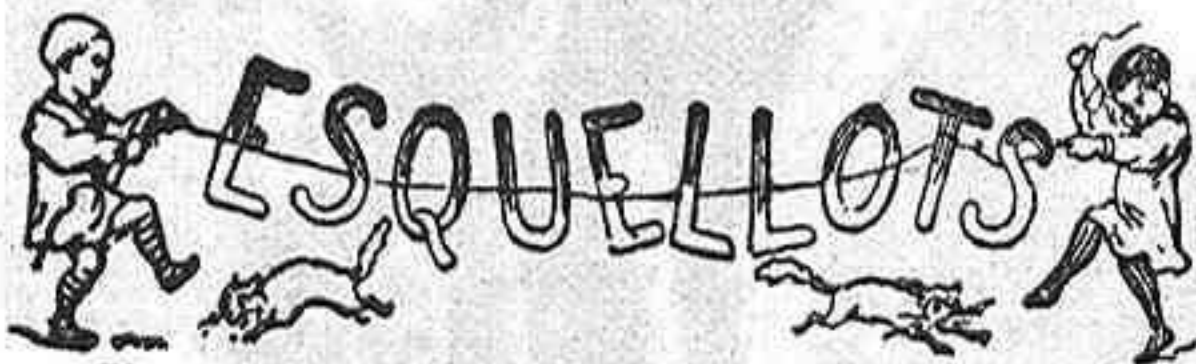
-¡Miratel!

sigua pena, sigua goig,
que sábiga es necessari
lo que has fet y lo que fas,
lo que pensas, lo que dius,
si es que ploras, si es que rius
si es que 'm vols ó no 'n fas cas,
y com el juheu errant
que may para, may descansa
jo 't buscaré ab la esperansa
de lográ 'l meu desitj gran.

.....
.....
¡Ah! Ja 't veig y 'm dius: aparta
y tens el semblant molt trist,
y en las tevas mans he vist
un paper blanch; una carta,
y t' estás queixant; dius ¡ay!
y tens la cara afligida,
y la teva boca crida
que jo m' en vagi ¡aixó may!
Jo vull que 'm diguis aviat
per que 'm desprecias, María.

.....
.....
Fes, noya fes, no ho sabia
que ayuy te havias purgat.

LLUÍS C. CALLICÓ

AVIS.—Al objecte de facilitar lo treball de l' Administració, preguém als possehedors dels talóns números del 1 al 6,660 passin per aquesta Casa á la major brevetat á recullir los seus exemplars enquadernats de *Barcelona á la vista*.

A veure ¿cóm ho tenim? ¿Es cert ó no es cert que á la imatge de la Verge de la Mercé li han robat una corona?

Diuhem los uns que, en efecte, la corona de la Verge ha sigut robada.... Altres pretenen que s' ha fet fonedissa, com volent indicar que no 's tracta de un robo sino de una irregularitat.

De totas maneras en lo que tots están conformes

es en que del fet, sigua irregularitat sigua robo, no se 'n ha donat coneixement al jutje.

Ab lo qual sens dupte s' ha volgut evitar que la imatge de la Verge sigua cridada á declarar. ¡No 'n faltaria d' altra sino que li donguessen aquesta molestia!....

..

Un neo deya:

—Válgam Déu á quins temps hem arribat, que hasta á la Reyna del Cel li prenen la corona. ¿Quina seguretat poden tenir, en vista de aixó, las reynas de la terra?

En pochos días ha succehit duas vegadas.

Un malalt grave es conduhit al Hospital de la Santa Creu, y allí 's negan á admetre'l.

—Miri que s' está morint!....—diuhem los de la camilla.

—Per aixó mateix—responen els de la Santa Casa, y tancan la porta, sense mes explicacions.

Tal vegada tinguin rahó.

A lo menos els que cobran sou en aquell assilo, deurán pensar que 'ls hospitals s' han fet pricipalment perque 'ls disfrutin els qu' están bons.

Ab lo títul «FIN DE UN VALIENTE» dava compte l' altre día *El Noticiero* de las desventuras de un pobre soldat procedent de Cuba, al qual varen robarli la maleta quan se dirigia al séu poble.

Sense recursos, los séus pares impetraren un socorro del ajuntament, pero la contestació sigué negativa alegant que no hi havia crédit consignat per tal objecte.

Lo pobre soldat morí, careixent de tota mena d' ausili.

«*Fin de un valiente*» diu *El Noticiero*.

En efecte: *¡valiente desgraciado!*

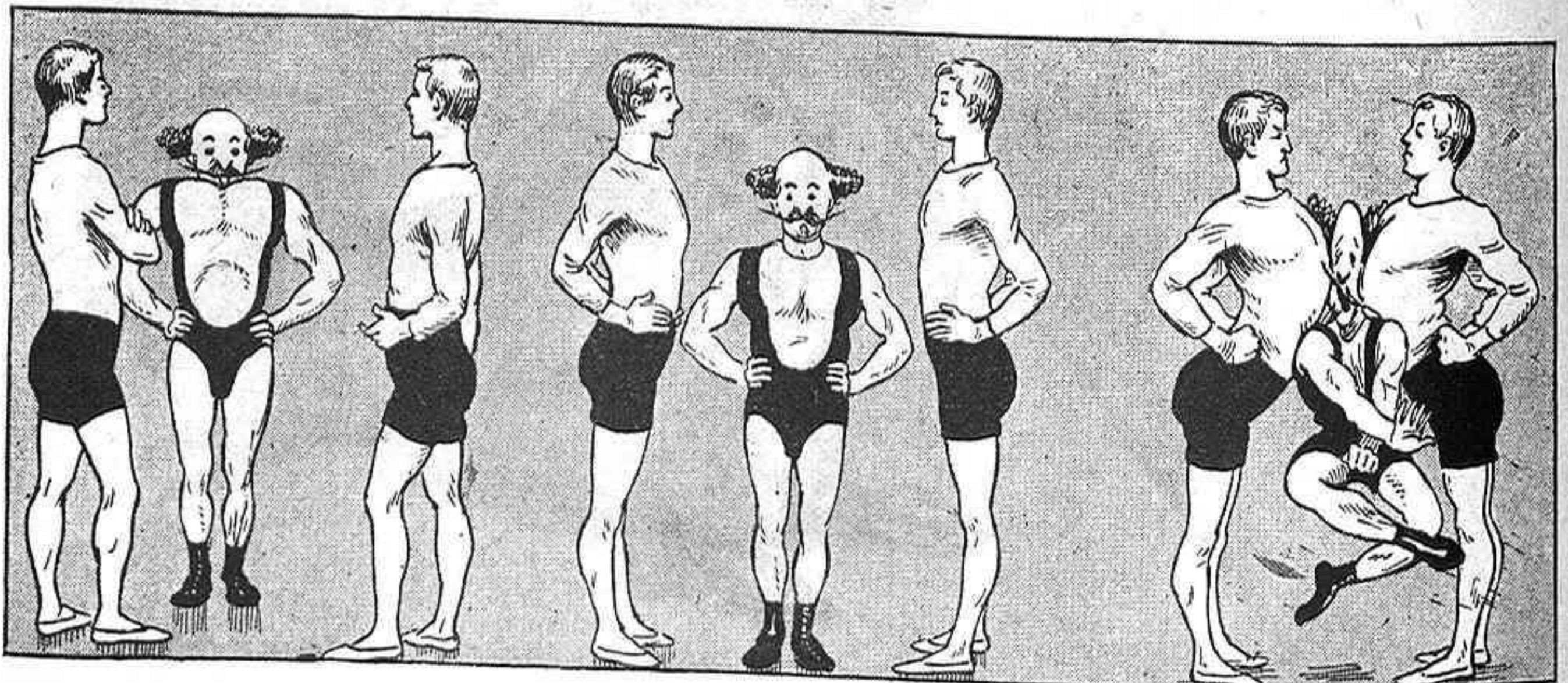
Tot sovint lleigeixo en los periódichs lo següent anunci:

«**JULIO ALTABÁS, MÉDICO-CIRUJANO—Especialista en las enfermedades de los ojos del Ayuntamiento de Barcelona.**»

Aixó vol dir que 'ls regidors de Barcelona pateixen dels ulls. ¡Y jo que 'm creya que 'ls tenian tan fins!....

Mes aviat se 'm figura que qui 'n pateix es lo públich. Mirin que per no veure l' enorme baixa que ha

LLISSÓ DE GIMNÁSTICA

—Dilatar bé 'l pit. ¡Aixís! A veure si ho hau entés.

Comensém. ¡Arriba! Un.... dos....

¡Ab més forza encare!....—¡Trées!

tingut la recaudació de consums, casi 's necessita estar cego.

Y 'l fet es que ningú se 'n adona... ¡Poca feyna se li giraria al Doctor Altabás si tenia que batre tanta y tanta catarata produhidas per l' egoisme en la inmensa majoria dels barcelonins!

Las grans obras d' embelliment y reforma que 's realisan en lo *Saló Condal y Café d' Orient*, están poch menos que acabadas. Faltan sols alguns detalls, en els quals se treballa ab tanta activitat, que á mitjos de la senmana que vé podrá celebrarse la inauguració d' aquest céntrich y conegut establiment, que desde ara quedará convertit en un dels més elegants y cómodos de la Rambla del Mitj.

Per lo vist los senyors del *Banch d' Espanya* no tenen res més que fer qu' estampar bitllets y retxassar monedas de plata.

Las mal acunyas, encare que l' encuny siga legítim; las que tenen un grá, ó un full, ó una ratlla qualsevol, y fins las que subjectas á certs gasos ó líquits presentan lo color alterat, per mes que la plata siga de lley, son retxassadas, al ferse algún pago en aquellas oficinas.

Lo comers está alarmat y ab rahó. Si l' exemple donat pel *Banch d' Espanya* troba imitadors y es segur que 'n trobará, prepárinse á veure qüestions, disputas y tal vegada alguna cosa mes, á propósit de si tal ó qual moneda s' ha d' admetre ó s' ha de retxassar.

Y 'l *Banch* podrá darse per satisfet.
al veure 'ls fruyts que darán
las sevas sortidas, las sévas sortidas;
al veure 'l fruyt que darán
las sevas sortidas de *peu de banch*.

La comissió de Consums s' ha fet acreedora á que li erigeixin un monument, el qual podrá emplantarse per las immediacions del Camp de la Bota.

Base del monument una bota rajant. Al damunt de la Bota un pedestal en forma d' ampolla de Champagne. Sobre del tap lo Sr. La Llave y 'ls seus companys, formant un grupo vistós, ab los brassos alsats y sostenint una gran cassola de arrós.

Aquesta construcció monumental perpetuará 'l gran xeflis que en lo siti conegut per la Mina va celebrar dimars de la present senmana la famosa comissió, vivament affigida per las censuras que está rebent de Barcelona.

A las penas garrotadas... y bons tragos de Champagne.

Dihém garrotadas, á propósit de las que va rebre un dependent de *La Publicidad* que 's trobava allí present, en us del seu dret, per ser aquell un siti públich ahont pagant, donan menjar.

Algún dels comensals va detenirlo, va ensenyarli una vareta, símbol de l' autoritat que *á la quen'a* exercia, y allunyantlo del siti del ápat, va donarli una pallissade ca 'l Ample.

Després van ferlo acompanyar detingut á Barcelona, y un cop aquí varen deixarlo en llibertat... de anar á la Casa de Socorro á curarse 'ls nyanyos.

Ja veuen si tot aixó no resulta altament monu-

mental. La Comissió de Consums s' ha fet digna de que *li tirin la primera pedra*.

¿No hi haura á Barcelona algun jutje de instrucció que se 'n encarregui?

A Lleyda una criada tractá d' envenenar á la seva senyora servintli la xacolata desfeta ab sal fumant.

Jo m' atreixo á creure que la fámula va procedir sense malicia. ¿No diuen que la xacolata la fan ab polvos de rajola? Donchs la criada de Lleyda emplearia lo sal-fumant per netejarla.

La friolera de 10,000 metjes van arribarse á reunir á Moscou ab motiu de la celebració del Congrés mèdich internacional.

Veritat es que se 'ls colmá de obsequis, tenint'tots ells pagats los viatjes que fessin per l' interior de Russia. De gorra 's viatja sempre mes cómodament que de cap mes manera.

Pero qui ha de agrahir la generositat del emperador de Russia, mes que 'ls metjes son los malalts. ¡Quánts y quénts n' hi haura que 's sentirían su-

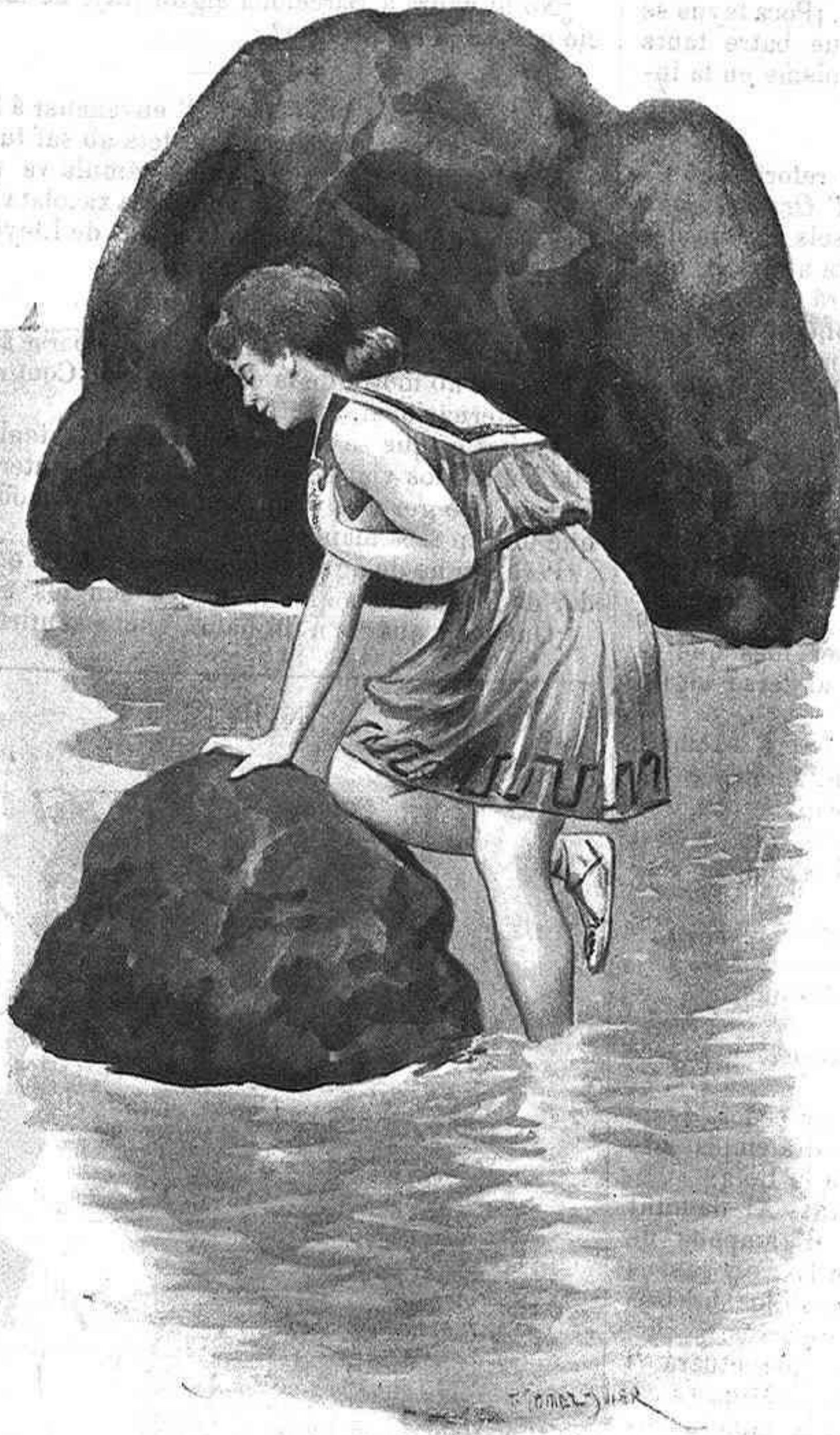
INDICIS

¿Barrets d' *ambos sexes*
y res més?... ¡La mar!

«*Puntos suspensivos.*
¡Mas vale callar!

PESCADORA

Prop d' aquesta canya,
prop d' aquest asqué
¡ay pescadoret!
¡quí fós peix roqué!

mament aliviats ab l' ausencia de aquests 10,000 metjes!

No hi ha com ser amich dels cacichs.

Los pobles de la costa que cultivan l' amiatat de algun Pantorrillas, alcansen fàcilment autorisació del govern per infringir la veda de la pesca del bou, que hauria de prolongarse, segons lley, fins á últims del present mes.

Pero 'l cacich recomana l' assumpto ab molta instancia, y 'l govern ho concedeix.

Ja ho diu lo ditxo: Passi 'l bou per bestia grossa.

Y tant grossa com es aqueixa bestia.

Gracias al us inmoderat del bou s' están despoblant rápidamente de peixos las nostras costas. Los mateixos pescadors de bona fé s' havían compromés

á mantenir la veda, coneixedors de las funestas consecuencias de no observarla. Prou sabían ells que l' infringirla equivalia al sistema del salvatge, que per cullir un nou de coco y no pendres la pena d' enfilarse, cala foch á la soca de un cocoter y 'l derriba. Aixís per obtenir un fruyt se pert un arbre que 'n donaria á centenars.

Los cacichs se fan patrocinadors de aquesta classe de salvatjisme.

La infracció que va comensar per Vinaroz ha acabat per Badalona. L' arcalde de las galletas y l' hereu Pantorrillas, han alcansat del ministre l' autorisació necessaria. Ab tal motiu D. Manuel ha sigut proclamat fill adoptiu de la Marina y posteriorment ha sigut nombrat fill adoptiu del poble.

Ara vajan á saber ahont hi ha mes llussos y mes llubarros, si á la mar ó pels carrers de la antigua *Betulo*, que alguns s' esforsan en ferla tornar la moderna *Brétulo*.

¿Saben qui es en Chulalong-Korn? Lo rey de Siam que actualment está passejant el garbo pels carrers de París. Nom altament sugestiu el séu. Comensa ab *Chula* y acaba ab *corn* ó com si diguessim banya.

Pero siga com vulga es ell un dels reys mes felisos de la terra, sobre tot en lo ram de femellas. Conta, á mes de las esposas legítimas, ab un harém espléndit y ben assortit, y á mes del harém ab un batalló de amassonas de 400 plassas, en quals filas hi figuran las minyonas mes cayas del país.

Totas ellas fan vot de castedat mentres desempenyan el servey militar. Pero en quant lo rey se digna distingirne alguna ab los séus favors specials, ingressa en l' harém y adquireix la categoria de Odalisca. Lo que pert Marte, ho guanya Venus.

**

La llástima es que Chulalong-Korn no haja emprés lo viatge fentse acompanyar del batalló sagrat. Exhibintlo en qualsevol teatro hauria guanyat un capital que li hauria sobrat per subvenir als gastos del viatge.

Y si desinteressadament hagués passejat pels carrers las sevas amassonas, hauria conquistat l' Europa.

En un judici oral.

Lo president interroga al acusat, que vá matar á un home per robarli tres pessetas.

—¿Cóm vá tenir valor—li diu—per assassinar á un

infelís y al cap-de-vall per robarli una cantitat tan mesquina?

Contesta del reo:

—Ja veurá Sr. President... una mica de aquí y una mica d' allà....

CANTARELLAS

No estranyis, preciosa nena,
qu' en las nits de lluna clara
ja no canti com avants,
puig m' han xafat la guitarra.

J. AVUELTA.

Jo pateixo per uns ulls
que no 'm deixan en repós....
¡Ay quins ulls tan dolorosos!....
¡Malehits los ulls de poll!....

F. DE CALENDARIS.

Vaig créurela cinch minuts,
vaig estimarla una estona
y son amor es el que
més tristos recorts me porta.

RUY DE GORCH.

Donzella que vás al riu
ab el cantiret al cap,
no juguis pas ab els joves
que te 'l podrián trencar.

ANTÓN CARRASCA.

Li vaig demaná un recort
l' altre dia á l' Mercé,
y 'm va dá una bofetada
que jamay l' olvidaré.

P. T.

Dihuen que l' amor es cego,
y es vritat, ja ho sé, perque
quan estich ab la xicota
may sé veure lo que fém.

CHELIN.

Qüentos

Un metje á un pacient:

—Desenganyis, lo vici de la beguda, 'l perderá irremissiblement.

—Sí, senyor—respon lo malalt. —N' estich convensut; pero qué hi farà, si 'l ví m' agrada tant! Si no n' arribés á beure 'm moriria de tristesa. Y no obstant, aquí ahont me veu, he passat un any enter sense beure mes que llet.

—¡Tot un any!

—Sí, senyor, sí; l' any que van tenirme á dida.

Un criat modelo.

—¿D. Jordi?

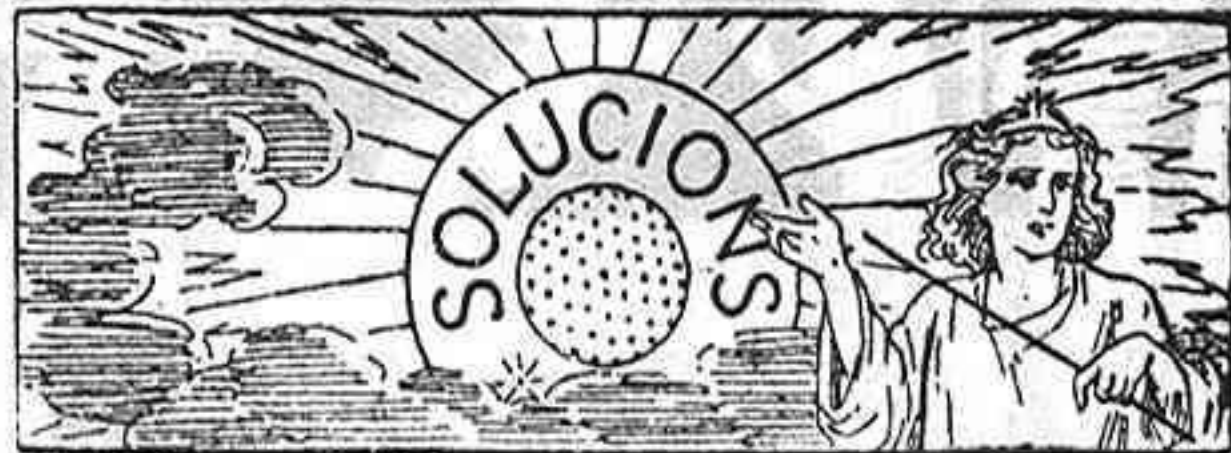
—¿Qué se li ofereix?

—Venia per un compte...

—¿No te da vergüenza que todos los días te encontremos borracho?

—¿Vargüensa?... ¡Si ho faig per veure si la recaudació de consums puja una mica!...

—Ho sento molt; pero ahir va anarse'n á la torre.
—Me convé satisferli, perque jo també marxo, y voldria quedar saldat.
—De manera que 'l compte vosté vé á pagarlo.
—Aixó mateix.
—Llavoras passi, que encare que D. Jordi ahir va anarse'n á la torre, aquest dematí ha tornat.

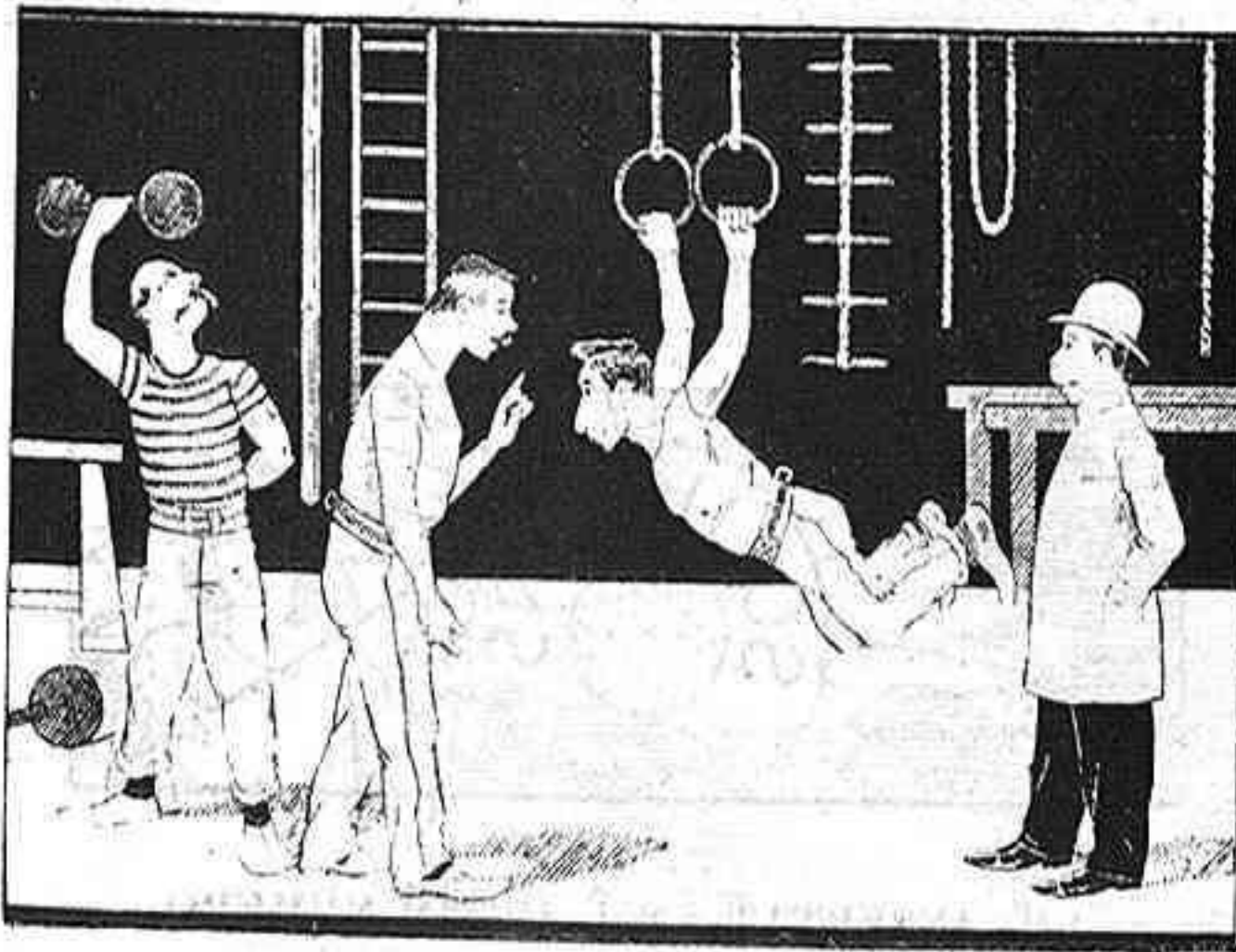
A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Can-sa-la de-ri-a.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Casto—Costa—Tosca—Sacot.*
- 3.^a TRENCA-CLOSCAS.—*Con permiso del marido.*
- 4.^a TERS DE SÍLABAS.—
EU RO PA
RO ME RO
PA RO DIA
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Quatre reys es tute.*

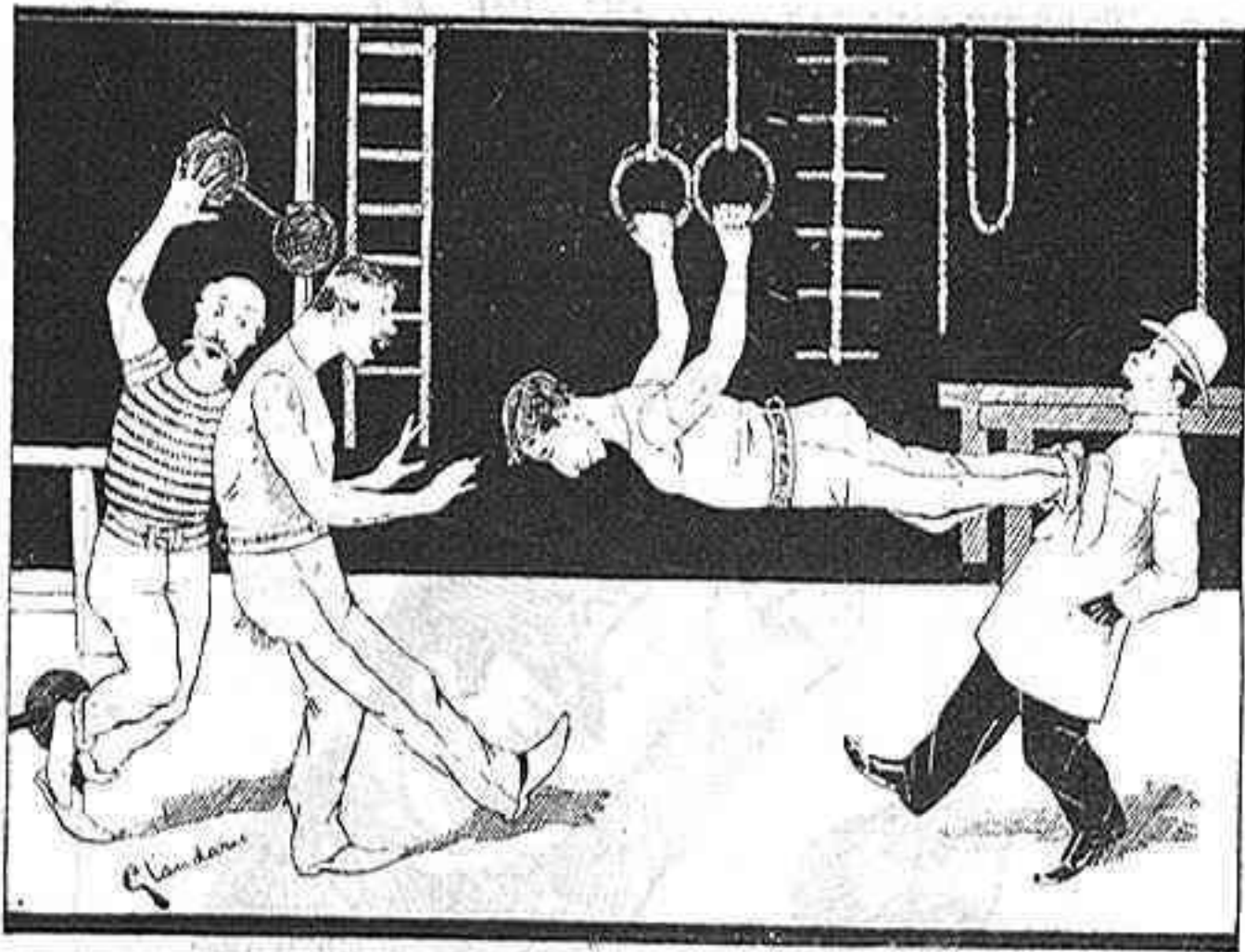
UN BORRATXO DE BÉ

UNA PLANXA

—Apa! Contracció, estirada
y

—¡Pataplaf!... ¡Pasterada!

TRENCA-CAPS

XARADA

Després d' haver regirat,
á nostre ciutat entera
y haver fet lo llumanera
per tot lo vol agregat,
al fi y al cap hi trobat
la dona que jo buscava....
lo mes passat la trobava
en un lluhit ball de tarde
ahont la gramática parda
per tots sos contorns vessava.

No crech may *prima dos* vida
veure xata més hermosa....
Vermella com una rosa,
riallera.... y aixerida....
ab un nas.... no; dich mentida,
que sols ne te la meytat....
á la barbata un forat....
que li dona molta gracia....
prou per fe fé una desgracia
fins al home més pintat.

Li vaig *quarta* una mirada
que ella 'm torná tot seguit.
(Ballava ab bastant neguit
ab un *dos-tres-un girada*.)
La miro una altra vegada....
dihentli si vol ballá ab mi....
ella ab lo cap diu que sí..

aixís es, que al ball següent
sense perdre un sol moment,
á n' ella 'm vaig dirigi.

Un schotisch varem ballá,
jo ab la més gran il lusió....
á res me digué que no
de tot quan li vaig parlá.
Al fi li vaig proposá
si volia *tot* ab mi....
me va respondre que sí....
Jo llavors plé d' alegria
li vaig dir que 'ns convenia
marxar prompte 'ls dos d' allí.

Ja som casats: tots los dias
jo 'm distrech ab lo nas seu,
ella 's distreu ab lo meu,
fentme las mil monerías.
Com lo tinch llarch, no dirias,
lector, lo que més m' exalta?
Es que un del barri, en Casalta,
cinch que quan vaig ab la dona,
y ell me veu: per 'llí pregona....
'Lo que á ell sobrá á ella falta.'

FIDEL DELFI.

ANAGRAMA

Ab un *tot* á la *total*
y jugant com un dimoni
l' altre dia un tal Geroni
me va fer bon xich de mal.

E. ARGILAGA.

TRENCA-CLOSCAS

MACARI PENAS Y SANTCOR

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas lo
títul de una sarsuela castellana.

P. G. Y GUELL.

ESTRELLA NUMERICA

3	—Consonant
2 7 6	—Part del cos humá.
1 2 3 4 5 6 7	—Accessori de manyá.
4 4 7 2 6 7	—Població catalana.
4 4 5 2 7	—Nom de un astre.
4 4 7 2 6 7	—Arma blanca.
3 7 4 1 4 4 7	—Població catalana.
3 5 7	—Los animals ne tenen.
1	—Vocal.

J. ROMANOS.

INTRINGULIS

Buscar un nom que trayentli una lletra de darrera don-
gui els següents resultats: Primer: fruyta.—Segón: á las
portas n' hi ha.—Tercer: ne fan á las criaturas.—Quart:
lletra.

LLORE.

GEROGLIFICH

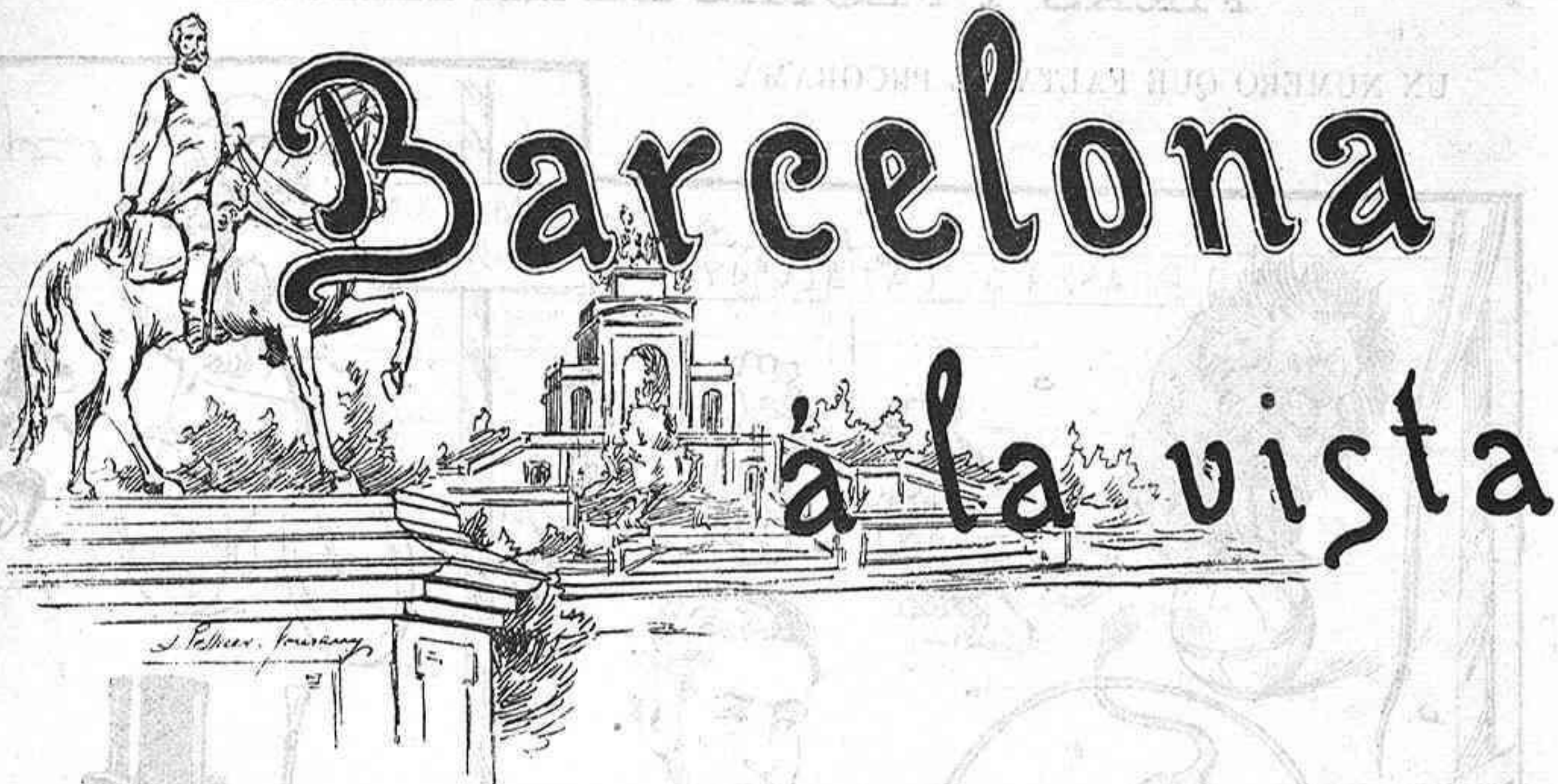
::
 +
 OFICI
 S
 +
 A
 T T T T T T

C. OESILE.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

Expléndido album de fotografías de la capital y sus alrededores

Texto de Julio Francisco GUIBERNAU.—Fotografias de F. RUS.—Grabado de P. BONET.

192 VISTAS encuadradas con una elegante cubierta en oro y negro con tapas articuladas y cordones de seda

Pesetas 8

Tomo 54 de la COLECCIÓN DIAMANTE (edición López)

CUENTOS EN GUERRILLA por el notable escritor **MARIANO DE CÁVIA**

Un tomo en 16.º con una elegante cubierta al cromo, Ptas. 0'50.

FOTOGRAFÍAS ANIMADAS

(CINEMATÓGRAFO EN LA MANO)

N.º 5

DUELO DE DAMAS

Precio 2 reales.

HISTORIA POLÍTICA Y DIPLOMÁTICA

DESDE LA INDEPENDENCIA DE LOS ESTADOS UNIDOS
HASTA NUESTROS DÍAS

por **JERÓNIMO BECKER**

Un tomo en 4.º Ptas. 8.

EL LIBRO

DE LOS

ESPOSOS

Guía para curar la impotencia, la esterilidad y todas las enfermedades de los órganos genitales, con 120 fórmulas para medicarse por sí mismo, con la más absoluta reserva.

POR EL

Doctor RAULAND

Un tomo 8.º de 360 páginas Ptas. 4.

NUESTROS MILITARES

por **R. FRADERA**

ALBUM AL CROMO.

Ptas. 1'50.

REVISTA DE COMISARIO

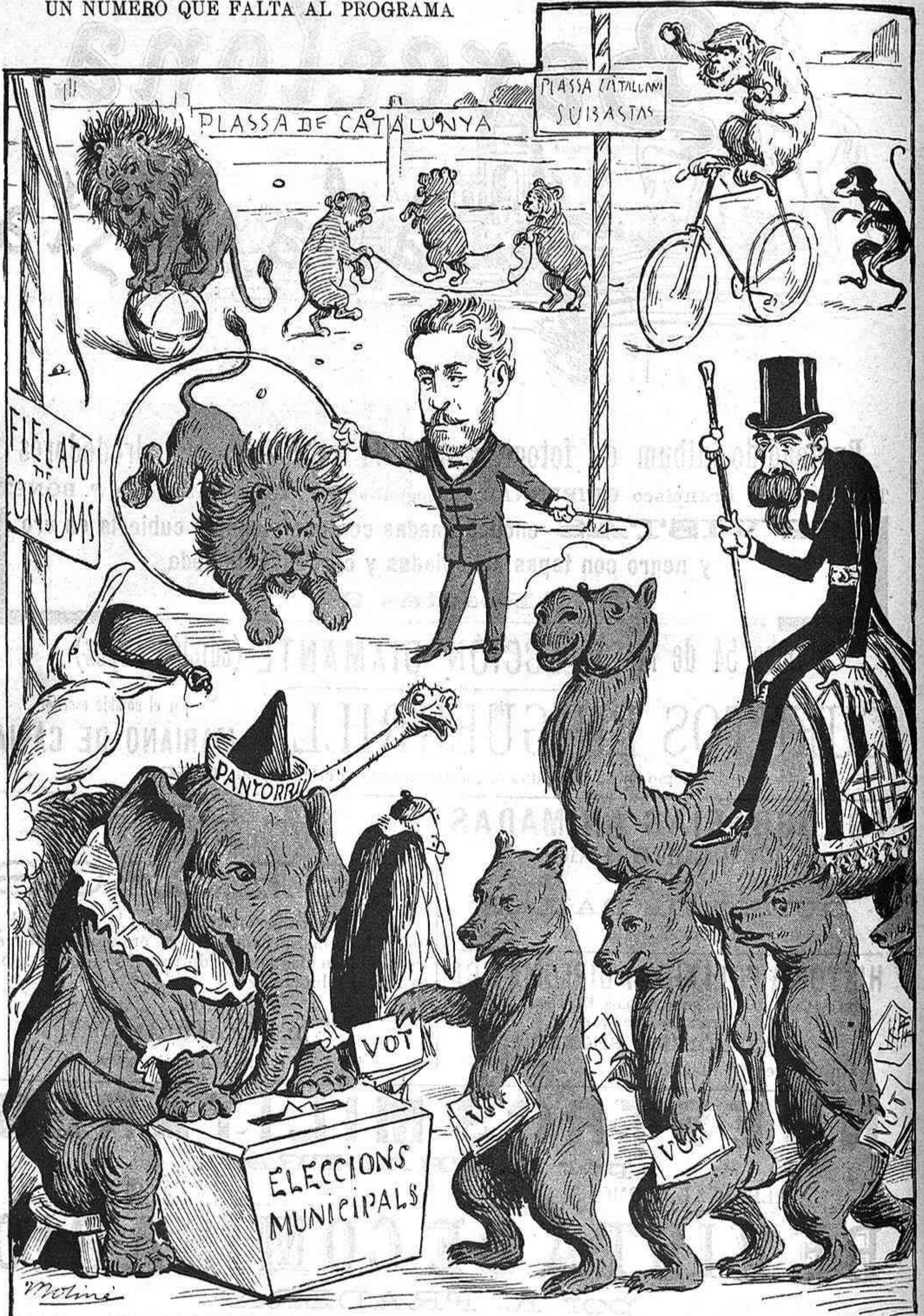
por **R. FRADERA**

ALBUM AL CROMO CON INNUMERABLES TIPOS MILITARES.—Ptas. 1'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

FIRAS Y FESTAS DE LA MERCÉ

UN NUMERO QUE FALTA AL PROGRAMA

¡Gran plassa de Catalunya!
 ¡Gran espectacle de balde!

¡Gran moixiganga de feras
 presidida per lo arcaldel!